

หัวข้อการวิจัยโครงการเฉพาะเรื่อง	การวิเคราะห์ต้นทุนโลจิสติกส์ของโซ่อุปทานสับปะรด กระป๋องในประเทศไทย
หน่วยคิด	6
ผู้เขียน	นายสุทธิศักดิ์ ห่านนิมิตกุลชัย
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.ดร.ชนัญญา วสุศรี
หลักสูตร	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การจัดการ โลจิสติกส์
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัยการจัดการและนวัตกรรม
พ.ศ.	2549

บทคัดย่อ

การวิจัยโครงการเฉพาะเรื่องฉบับนี้ มุ่งเน้นศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของการจัดการโซ่อุปทานและโลจิสติกส์ของอุตสาหกรรมสับปะรดกระป๋องในประเทศไทย และวิเคราะห์ต้นทุนโลจิสติกส์เพื่อเสนอแนวทางในการลดต้นทุนและพัฒนาาระบบโลจิสติกส์ในอุตสาหกรรมสับปะรดกระป๋อง โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่ของกรณีศึกษาโรงงานผลิตขนาดใหญ่ และใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูลของเกษตรกรและผู้รวบรวมสับปะรด ในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พบว่าต้นทุนโลจิสติกส์ของเกษตรกร กรณีเกษตรกรส่งสับปะรดเองเท่ากับ 0.723 บาทต่อกิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 18.66 ของต้นทุนการผลิตสับปะรด และในกรณีเกษตรกรส่งสับปะรดผ่านผู้รวบรวมคำนวณต้นทุนโลจิสติกส์ได้ 0.245 บาทต่อกิโลกรัม คิดเป็นร้อยละ 7.20 ของต้นทุนการผลิตสับปะรด ส่วนต้นทุนโลจิสติกส์ของผู้รวบรวมเท่ากับ 0.361 บาทต่อกิโลกรัม ดังนั้นต้นทุนโลจิสติกส์ของการกระจายสับปะรดจากเกษตรกรไปยังผู้รวบรวมจนถึงหน้าโรงงานแปรรูปมีต้นทุนโลจิสติกส์ที่ต่ำกว่าต้นทุนโลจิสติกส์ที่เกษตรกรทำการส่งสับปะรดเองเท่ากับ 0.117 บาทต่อกิโลกรัม นอกจากนี้ด้วยข้อจำกัดของข้อมูลผู้วิจัยจึงรวบรวมต้นทุนโลจิสติกส์ของโรงงานแปรรูปได้ในลักษณะร้อยละต่อต้นทุนโลจิสติกส์ทั้งหมดพบว่าต้นทุนในกิจกรรมรับคำสั่งซื้อมีส่วนที่สูงสุดในต้นทุนโลจิสติกส์ของโรงงานแปรรูปคิดเป็นร้อยละ 28.41 รองลงมาคือต้นทุนการขนส่งคิดเป็นร้อยละ 22.53

เนื่องจากต้นทุนการขนส่งของเกษตรกรสูงเป็นอันดับสามคิดเป็นร้อยละ 12.34 ของต้นทุนการผลิตสับปะรดรองจากต้นทุนการเตรียมวัสดุปลูก และค่าปุ๋ย ตามลำดับ แนวทางการลดต้นทุนโลจิสติกส์ของเกษตรกรจึงควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาผู้รวบรวมให้ทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการด้านโลจิสติกส์ ที่ทำการรวบรวมสับปะรดจากเกษตรกรที่ทำสัญญากับโรงงาน (Contract Farming) และขนส่งสับปะรดให้แก่

ทางโรงงานโดยตรงเพื่อความสะดวกในการสืบย้อนกลับสินค้าที่มีปัญหา รวมถึงการวางแผนการปลูกให้มีระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวผลผลิตที่พร้อมกัน เพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณขนส่งต่อเที่ยวของเกษตรกร และส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยลดลง นอกจากนี้ ควรพัฒนาทำเรือชายฝั่งในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ให้เป็นท่าเรือที่มีศักยภาพในการขนส่งตู้คอนเทนเนอร์ได้ก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยลดต้นทุนการขนส่ง และเป็นทางเลือกในการขนส่งของโรงงานผู้ผลิตต่อไป

คำสำคัญ : สับปะรดกระป๋อง / โซ่อุปทาน / ต้นทุน โลจิสติกส์

GMI Copy's Right.

Special Research Study Title	The Logistics Cost Analysis in a Thai Canned Pineapple Supply Chain
Special Research Study Credits	6
Candidate	Mr. Sutthisak Hannimitkulchai
Special Research Study Advisor	Asst. Prof. Dr. Thananya Wasusri
Program	Master of Science
Field of Study	Logistics Management
Faculty	Graduate School of Management and Innovation
B.E.	2549

Abstract

This special project aims to study the present supply chain and logistics management in a Thai canned pineapple industry, analyze logistics cost of the supply chain and propose guidelines to reduce the cost and develop its logistics system. The in-depth interview was used for collecting the manufacturer's data and questionnaire used for collecting data from farmers and collectors in Prachuab Khiri Khan Province.

It was found that the average farmers' logistics cost with their own transportation cost to the manufacturer is 0.723 baht per kilogram or 18.66 percent of the pineapple production cost. If the farmers transport pineapple through collector channel, the average farmers' logistics cost is 0.245 baht per kilogram or 7.20 percent of the pineapple production cost. The average collectors' logistics cost is 0.361 baht per kilogram. The average logistics cost of the farmers transport via the collectors to the plant is less than that of the farmers direct transport to the plant about 0.117 baht per kilogram. Moreover, we calculated the logistics cost of the plant in terms of percentage because of the limitation of the data. The order processing cost is the highest cost and it is 28.41 percent. Secondly is the transportation cost which is 22.53 percent.

The transportation cost is the third highest pineapple production cost and it is 12.34 percent of the pineapple production cost. The first and second highest pineapple production costs are raw material cost and fertilizer cost respectively. The guidelines to reduce the farmers' logistics cost could be conducted by developing the collectors to work as third party logistics service providers that collect

pineapple from the contract farmers and transport to the factories. This process must be traceability if the products would be problematic. The planting plan should be planned with taking harvesting period of time into account in order to reduce transportation cost and also total cost per unit. In addition, the government should support to develop a costal container port in Prachuab Khiri Khan Province. It is another way to reduce transportation cost and could be a new alternative for the manufacturers.

Keywords: Canned Pineapple / Supply Chain / Logistics Cost

GMI Copy's Right.